

Kuntavaalityöryhmän jäsenet ovat avanneet blogiteksteillä Keskustanuorten blogissa, mitä kuntavaaliteesit sisältävät. Tästä voit selailla blogitekstejä hakeaksesi vaikka inspiraatiota omiin teemoihisi. Mikäli kaipaat pallottelua omien teemojen tai kirjoitusten kanssa, voit aina olla yhteydessä poliittiseen sihteeriin valtteri.paakki@keskustanuoret.fi

Sisällys

Kipinää kiertotaloudesta.....	1
Puu on ratkaisu, ei ongelma.....	3
Kuplautuva kuntatalous on mahtava asia!	4
Vähemmän valo- ja melusaastetta enemmän hyvinvointia	5
Perheiden palvelut yhdeltä luukulta	6
Ketterät tietoliikenneyhteydet koko maahan!	7
Jokaisella kuntalaisella on oikeus luontosuhteeseen	8
Liikenneinfra toimivaksi ja turvallisiksi!	9
”Itketkö kun vähän tönäsee? Nössö!” – Eroon kouluväkivallasta!	10
Ehdoton ei pakkoliitoksille	11
Nuorisovaltuustojen edustajille taataan aito mahdollisuus vaikuttaa	12
Lisää maksuttomia harrastusmahdollisuuksia	13
Kuntatalous kuntoon	14
Mielenterveyden edistäminen kuuluu perusterveydenhuoltoon	14
Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille	15
Kuntalaiset mukaan päätöksentekoon osallistuvan budjetoinnin kautta	16
100% kotimaista	18
Yksi ihminen, monta kotia – monikuntalaisuus nyt!	19
Unohda digiloikka – etäopiskelu on jo täällä!	20

Kipinää kiertotaloudesta

BLOGIT torstai 04.02.2021

Kunnat ovat ihmistensä yhteisöjä, elinvoimamoottoreita ja yhteiskuntavastuun kantajia alueillaan. Vastuuta täytyy kantaa niin ihmisistä, ympäristöstä kuin taloudestakin.

Silloin tällöin kuulee sanottavan, kuinka ”ilmastohumppaan ei kannata lähteä mukaan”. Fakta on se, että ilman tervettä ilmaa ja ympäristöä, ei pärjää ihmiset tai talouskaan.

Toimia kestäväen tulevaisuuden eteen tarvitaan useilta eri tahoilta – valtiolta, kunnilta, yrityksiltä ja kansalaisilta. Keskustanuoret näkee asian niin, että kunnat ja kaupungit voivat olla ketteriä toimijoita ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Keskustanuorten visiossa kunnat sitoutuvat tekemään kestävien elämäntapojen toteuttamisen kuntalaisille helpoksi ja edulliseksi sekä sitoutuu kaikessa toiminnassaan edistämään hiilineutraaliutta.

Hiilineutraaliutta tavoittelevia Hinku-kuntia Suomesta löytyy jo 77. Hinku-kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Hinku-kunnat pyrkivät vähentämään ilmastopäästöjään mm. lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Kunnat kannustavat myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita ilmastotekoihin. Kuntien rooli on toimia kannustajana ja mahdollistajana

Luonnonvarojen ylikäytöstä ja jatkuvasti kasvavasta kulutuksesta täytyy siirtyä kestävämpään ja kohtuullisempaan suuntaan.

Keskustanuorten mielestä kiertotaloudessa piilee suuri mahdollisuus. Kiertotaloutta voidaan edistää kunnissa ja kaupungeissa kestäväillä julkisilla hankinnoilla, fiksulla omistajapolitiikalla sekä aktivoimalla ja tukemalla alueen yrityksiä ja yhteisöjä kiertotaloustyöhön.

Kiertotaloustietoutta voidaan lisätä kasvatuksella sekä kampanjoilla, jotta kunnan asukkaat saadaan sitoutettua muutokseen arjessaan. Kierrättäminen tulee tehdä mahdolliseksi riittävällä määrällä jätteenkeräyspisteitä sekä kylissä että kortteleissa. Näin jokaisen on helppo kierrättää, asuu sitten taajamassa tai sen ulkopuolella. Etenkin muovijätteiden talteenottoa tulee tehostaa ja mahdollistaa myös tekstiilien keräys.

Keskustanuoret uskoo ihmisten haluun kehittää itse elinympäristöään. Ympäristöstä halutaan pitää huoli ja elää sopusoinnussa luonnon kanssa. Pidämme tärkeänä, että asukkaiden ja kaikkien läheisten toimijoiden ideat saadaan käyttöön.

Esimerkiksi Nokian kaupunki on edistänyt kiertotaloutta myöntämällä asukkailla avustuksia erilaisiin kiertotaloushankkeisiin ja -ideoihin. Tavoitteena on kehittää uusia innovaatioita sekä osallistaa asukkaita kiertotalouden tekijöiksi kunta- ja yrityssektorin rinnalle.

Pyörää ei tarvitse keksiä uudestaan, koska esimerkkejä ja onnistumisia meillä on jo olemassa – ne täytyy saada vain laajemmin käyttöön! Tietojen ja taitojen jakaminen kuntien kesken on tässä tärkeässä roolissa.

Asetu ehdolle kuntavaaleissa, sytytetään yhdessä kiertotalouskipinä roihuksi!

Hanna Markkanen

Keskustanuorten puheenjohtaja
+358 50 384 6820

[hanna.markkanen\(a\)keskustanuoret.fi](mailto:hanna.markkanen(a)keskustanuoret.fi)

Puu on ratkaisu, ei ongelma

BLOGIT tiistai 02.02.2021

Maailma on jatkuvassa muutoksen tilassa. Vaikka koronakriisi onkin toistaiseksi viennyt kaiken mediahuomion, ei ennen sitä vallalla olleet globaalit muutostrendit ole kadonneet minnekään. Maapallon väestö kasvaa entisestään, yhä suurempi joukko ihmisistä siirtyy vaurastuvaan keskiluokkaan ja kaupungistuminen lisääntyy. Korona on antanut päinvastoin vauhtia muutamille muutostrendeille: verkkokauppa on lisääntynyt entisestään ja ruokaa noudetaan entistä enemmän kotiin kertakäyttöisissä pakkauksissa.

Edellä mainittujen trendien myötä kasvanut hyödykkeiden kysyntä tulee vaatimaan entistä enemmän luonnonvaroja ja näin osaltaan kuormittamaan ympäristöämme. Globaalikysyntä ei tunne rajoja, joten avainkysymys kulminoituukin siihen, tuotammeko nuo hyödykkeet fossiilisia raaka-aineita käyttäen, vai ehkäisemmekö ilmastonmuutosta ja turvaamme hyvinvointiyhteiskuntamme valjastamalla metsäosaamisemme ja metsämme parhaaseen mahdolliseen asentoon.

Puu on huikea uusiutuva luonnonvara. Sen avulla kykenemme tuottamaan hyödykkeitä kasvavaan kysyntään ja korvaamaan fossiilisia päästöjä lisääviä tuotteita. Rakentamalla puusta rakennamme hiilivarastoja ja pienennämme maaperän louninnan tarvetta. Tehdessämme puukuituisia tekstiilejä ehkäisemme puuvillaviljelmässä käytetyn veden ja torjunta-aineiden määrää, sekä pelastamme vesistöjämme keinokuiduista rapisevalta mikromuovilta. Korkeatasoisella jalostuksella voimme korvata muoviset pakkausmateriaalit, valmistaa komponentteja autoihin ja lentokoneisiin, sekä saada tarvittavia ainesosia tuuliturbiineihin ja akkuihin. Lista on lähestulkoon päättymätön.

Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan yhden peruspilarin rakennusmateriaali on puu. Sen lisäksi, että puu on osa ratkaisua ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä, tuo se myös työtä ja elinvoimaa koko Suomeen. Metsäteollisuuden luomilla työpaikoilla ja maksamalla veroilla pystytään rahoittamaan tärkeitä palveluita, kuten kouluja, terveydenhoitoa ja rakentamaan uusia liikuntapaikkoja. Siksi ei olekaan yhdentekevää, millaiset toimintaedellytykset alalle poliittisesti luomme.

Niin kuin aikaisemmin todettu, globaali kysyntä ei tunne rajoja. Pidetään poliittisesti huoli siitä, että korkean osaamisen Suomessa kannattaa yhä edelleen harjoittaa kestävä metsätaloutta. Pidetään huoli siitä, että puuta käytetään kestävästi. Panostetaan metsän ja puun tutkimukseen ja koulutetaan osaajia uusien tuotteiden

valmistukseen. Lisätään hyvinvointia ja elinvoimaisuutta, ja pidetään meille tärkeästä luonnosta huolta myös jatkossa.

Jere Nuutinen,
Joensuun kaupunginvaltuutettu,
Keskustanuorten kuntavaalityöryhmän jäsen

Kuplautuva kuntatalous on mahtava asia!

BLOGIT maanantai 25.01.2021

Tänä päivänä suurin osa Suomen kunnista kamppailee talousvaikeuksissa. Ongelmat kuntataloudessa ovat olleet jo olemassa ennen koronakriisiä. Kunnissa on odotettavissa kovia aikoja, kun joudutaan tekemään raskaita päätöksiä. Tämä suunta ei voi jatkua loputtomiin. Kotikaupunkini Oulussa on kymmenien vuosien aikana toistunut tilinpäätöksissä sama kaava, toiminnan kulut kasvavat ja toiminnan tuotot laskevat. Herää kysymys muhiiko kuntakentällä seuraava kupla joka puhkeaa?

Luettelin yllä ihan oikeita uhkakuvia kuntien taloustilanteesta. Sinun ja minun pitää olla asiasta huolissaan. Emmehän tietenkään voi korjata tätä asiaa vain puhumalla ongelmasta ja lakaisemalla sitä maton alle. Härkää on tartuttava sarvista. Ainoa pelastuksemme lepää yrityksissä. Kuntien on nyt ruvettava tekemään kaikkensa houkutellaakseen yrityksiä investoimaan kotikuntaansa. Pidetään huolta, että yrityksillä on kaikki ne palvelut mitä tarvitsevat toimiakseen. Pitää olla tarjota maata, hyviä liikenneyhteyksiä, hyvät verkkoyhteydet ja virkistysmahdollisuuksia. Vakautta.

Koneen entisen toimitusjohtajan Matti Alahuhtan toiminnassa voisi kuntapäätäjille olla paljon opittavaa. Vuonna 2008 finanssikriisi puhkesi ja markkinoilla alkoi sekasorto. Maailman taloustilanne oli todella huonossa jamassa, Yhdysvaltalaisia pankkeja kaatui kuin sieninä sateella. Koneen henkilökunnassakin heräsi huoli tulevaisuudesta ja siitä, että joudutaanko vähentämään henkilökuntaa. Matti Alahuhta ajatteli toisin. Hän otti tilanteen vastaan kypsällä asenteella siten, että käännetään tämä uhka mahdollisuudeksi ja itseasiassa tehdäänpä huippuvuosi taloudellisesti.

Näin tapahtui. Se vaati todella paljon työtä, että hän sai valettua uskoa yli 20 000 henkilöä työllistävään yritykseen ja se, että kaikilla oli yhteinen päämäärä.

Käännetään kunnissakin taloustilanne mahdollisuudeksi!

Jokaisessa kunnassa on omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Vahvistamalla niitä asioita missä on jo hyvä, saadaan paljon positiivista aikaan. Suomalainen luonto toimii myös suurena vetovoimatekijänä ulkomaisille yrityksille. Suomeenhan voi jo melkein mihin tahansa korpeen perustaa etätyöpisteitä, kun yhteydet ovat poikkeuksellisen hyvällä tasolla läpi maan verrattuna muuhun maailmaan. Ei missään muualla maailmassa ole niin

kattavaa 4G verkkoa kuin meillä. Tarvitsemme vielä laajakaistayhteyksiä maakuntiin. Maailmalla on paljon ihmisiä ja yrityksiä, jotka haaveilevat juuri tällaisesta työskentelystä, pieni talo rauhallisessa suomalaisessa kunnassa joen varrella, ruokatunnilla voi kokeilla nappaako merilohi kotikoskesta. Vain taivas on rajana niille ideoille, millä kuntien taloustilanne saadaan oikaistua!

Urho Haho

Keskustanuorten kuntavaalityöryhmän jäsen ja kuntavaaliedokas

Vähemmän valo- ja melusaastetta enemmän hyvinvointia

BLOGIT torstai 21.01.2021

Valosaaste on keinovaloa, josta aiheutuu haittaa ekosysteemeille tai ihmisten terveydelle tai viihtyvyydelle. Melusaaste on taas esimerkiksi tieliikennemelua tai ympäristömelua, joka aiheuttaa myös edellä mainittuja haittoja terveyteen ja viihtyvyyteen. Valo- ja melusaasteet ovat erityisesti isoissa kaupungeissa havaittu ongelma. Keskustanuorten mielestä kunnissa ja kaupungeissa on vähennettävä valo- ja melusaastetta kaavoituksella, tiesuunnittelussa, omissa kiinteistöissään ja muissa hankkeissa.

Suomessa ei ole nimenomaan valo- tai melusaasteeseen keskittyvää lainsäädäntöä, mutta kunnilla on mahdollisuus vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin omilla valinnoillaan. Valosaasteen osalta kansainvälisesti löytyy lukuisia esimerkkejä erillissäätelystä, mutta kansainvälisiä valosaasteeseen keskittyviä ympäristösopimuksia ei ole.

Valo- ja melusaaste liittyvät myös luonnon hyvinvointiin. Esimerkiksi eläinlajien häiriintyminen ja kasvien luonnollisen valontarpeen ylittyminen voi vahingoittaa lähiluonnon rikkautta ja moninaisuutta. Hiljaisuus ja hämäryys ovat hyväksi myös ihmisen unirytmille ja muulle terveydelle. Valo- ja melusaasteella on myös vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin: jatkuva aistiärsytys voi aiheuttaa esimerkiksi stressiä tai estää rauhoittumisen ja siten heikentää palautumista. Luonnon läheisyyden on oltava kaikkien oikeus myös keskusten alueella, ja sitä on helppo edistää kiinnittämällä kaikenlaisiin saasteisiin, myös liikaan meluun ja valoon huomiota.

Kuntien ja kaupunkien tulisi selvittää erilaisia toimenpiteitä meluongelmiin puuttumiseksi. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi vähämeluisen asfaltin käyttö maanteiden päällysteenä, hiljaisten renkaiden käyttö joukkoliikenteen ajoneuvoissa, sähköautoinfrastruktuurin lisääminen kaupungeissa, aktiivisen liikkumisen, kuten kävelyn tai pyöräilyn, edistäminen sekä katujen muuttaminen kävelykaduiksi. Myös panostaminen puistoihin ja muihin viheralueisiin lisää niin viihtyvyyttä kuin terveyttä.

Henna Takatalo

Keskustanuorten varapuheenjohtaja, kuntavaalityöryhmän jäsen sekä kuntavaaliehdokas

Perheiden palvelut yhdeltä luukulta

BLOGIT torstai 14.01.2021

Sitä sanotaan, että jokainen koti on maailman keskipiste. Kun kodeissa voidaan hyvin, myös Suomi voi hyvin.

Jokainen perhe ja perhetilanne on ainutkertainen. Meillä on perheitä, joissa voidaan hyvin, mutta yhtälailla meillä on perheitä, joissa tarvitaan tukea. Avun pyytämiseen tuntuu liittyvän stigma epäonnistumisesta.

Tuen pyytäminen voikin tuntua vaikealta, mutta samalla se on äärimmäisen tärkeää ja osoitus vahvuudesta. Jos avuksi tulee ensimmäisenä lastensuojelu, olemme mielestäni jo liian myöhässä. Siksi tarvitsemme ennaltaehkäiseviä palveluita – näihin Keskustanuoret haluaa satsata.

Kuntien vastuulle kuuluu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Keskustanuoret näkee, että perheiden hyvinvointiin voidaan panostaa erityisesti perhekeskusten avulla.

Perhekeskukset kokoavat palvelut yhteen yhdelle luukulle. Palveluita löytyy äitiys- ja lastenneuvolan palveluista aina sosiaali- ja kasvatustyön sekä erikoissairaanhoidon asiantuntemuksen puolelle. Matalalla kynnyksellä annettavaa tukea voisi olla esimerkiksi vertaistukiryhmät, neuvolan kautta saatavat erilaiset palvelut kuten perhetyö, kotiapu ja psykologin palvelut. Pääpaino on nimenomaan ennaltaehkäisyssä, jolla varmistetaan avun saanti jo varhaisessa vaiheessa.

Kirjoituksen alussa totesin, että perheitä on monenlaisia. Siksi myös palveluita ja osaamista täytyy löytyä moneen lähtöön. Usein palveluita ja apua on kyllä saatavilla, mutta palveluiden järjestäjiä voi olla useita ja tietoa näistä löytyy ripotellen. Perhekeskus kokoaa kaikki palvelut saman luukun alle ja välittää tietoa palveluiden tarjoajista.

Yhteistyö kunnan, seurakunnan sekä kolmannen sektorin järjestöjen välillä hyödyttää sekä kuntaa, että kuntalaisia. Ennaltaehkäisevään työhön satsaamalla säästämme myös euroja.

Yksikin hukattu lapsuus on liikaa, siksi Keskustanuoret on perheiden puolella.

Hanna Markkanen

Keskustanuorten puheenjohtaja
+358 50 384 6820

[hanna.markkanen\(a\)keskustanuoret.fi](mailto:hanna.markkanen(a)keskustanuoret.fi)

Ketterät tietoliikenneyhteydet koko maahan!

BLOGIT maanantai 11.01.2021

Nykypäivänä tietoliikenneyhteydet ovat läsnä käytännössä jokaisen suomalaisen arjessa. Ilmiö ei johdu pelkästään koronaviruksesta, vaikka iso digiloikka viime keväänä kyseisen viruksen seurauksena otettiin. Viimeistään nyt on aika kaikkien ymmärtää se, että etätyöskentely on tullut jäädäkseen niin työelämään, kuin opiskelumaailmaankin. Monipaikkaisuuden ja etäopiskelun sekä -työnteon lisääntyessä koronakriisin aikana myös tietoliikenneyhteydet ovat aika ajoin pahasti ruuhkautuneet. Ilmiö on ollut nähtävissä varsinkin harvempaan asutuilla alueilla, joissa yhteyksien käyttäjämäärät ovat olleet ennen vähäisempiä.

Mieti. Elämme vuotta 2021. Maailmalla ja Suomessa kehitetään jatkuvasti uusia huippuinnovaatioita, mutta esimerkiksi meillä Suomessa joillain junarataosuuksilla nettiyhteydet pätkivät niin, että työskentely junassa käy lähes mahdottomaksi. Meillä on maa täynnä suomalaisia ja ulkomaalaisia digialan osaajia, mutta miksi emme osaa hyödyntää heidän osaamistaan tarpeeksi?

Tietoliikenneyhteyksien ajoittaisen ruuhkautumisen ja niiden katvealueiden vuoksi kehittämisessä tulee ottaa tästä eteenpäin huomioon verkoston kattavuuden lisäksi entistä paremmin myös toimintavarmuus, jotta yhteydet pystytään takaamaan myös esimerkiksi nopeasti kasvavan käyttäjämäärän tai vaikkapa sään eri ääri-ilmiöiden aikana.

Nopeat tietoliikenneyhteydet luovat mahdollisuuksia

Nopeat ja toimintavarmat tietoliikenneyhteydet luovat huimasti erilaisia mahdollisuuksia. On ollut hienoa huomata, että esimerkiksi monet kotimaan hiihtokeskukset ovat huomanneet etäopiskelun ja etätyön mahdollisuudet! Mökkejä ja majoitusta markkinoidaan kohdistetusti juuri etätyömatkailijoille.

Olen myös itse alustavasti suunnitellut etäopiskelevani keväällä parisen viikkoa hiihtokeskuksesta käsin, mikäli koronatilanne sen turvallisesti sallii. Se on samalla minun tapani tukea koronasta kovin kärsinyttä kotimaan matkailua. Aamuisin muutama tunti koulua, jonka jälkeen ladulle tai rinteeseen. Illan hämärtyessä jää taas aikaa tehdä etänä koulutehtäviä tai mitä muuta tahansa, kuten vaikkapa kokousta etäyhteyksin. Vaatimuksena tällaiselle etätyömatkailulle pätee kolmen V-kirjaimen sääntö. Vikkelät, varmat ja vaarattomat yhteydet ympäri Suomen!

Tästä syystä tietoliikenneyhteyksien kehittämistä tulee tehdä koko kotimaassa johdonmukaisesti panostamalla sekä kiinteisiin laajakaistaliittymiin että matkapuhelinverkkoihinkin. Kummankaan varaan ei voi yksin luottaa, mutta kun molemmat toimivat ne luovat yhdessä entistä vahvemman ja kestävämmän tietoliikenneverkoston. Tulevina vuosina tärkeää on laajentaa valokuituverkostot

sekä toimivat tietoliikenneyhteydet jokaiseen taloon ja torppaan!

Etäopiskelu ja -työnteko tulee mahdollistaa jatkossa koko Suomessa. Tietoliikenneyhteyksien toimimattomuus tai olemattomuus ei saa olla kriteeri työskentelypaikan valinnassa.

Mikko Vuolle

Keskustanuorten liittohallituksen ja kuntavaalityöryhmän jäsen sekä Keskustan kuntavaaliehdokas

Jokaisella kuntalaisella on oikeus luontosuhteeseen

BLOGIT tiistai 05.01.2021

Vuosi on vaihtunut ja koronarokotteiden myötä usko tämän poikkeuksellisen ajan päättymiseen on vahvistunut. Vaikka korona-aika on tuonut epävarmuutta, on se tuonut myös jotain hyvääkin: aikaa luonnossa liikkumiseen. Korona ajoi suomalaiset metsäpoluille ja kansallispuistoihin, mikä on noussut uutiseksi asti. Kun itse kuljen metsässä, pohdin usein, kuinka suuri merkitys luonnolla on niin jokaisen suomalaisen kuin koko maamme hyvinvoinnille. Se luo vaurautta, mutta siitä tulee pitää myös huolta.

Luontosuhde kuvaa jokaisen meidän henkilökohtaista suhdetta luontoon. Se ei ole synnynnäistä, vaan muodostuu elämän aikana havaintojen ja kokemusten kautta. Kaupungistuminen sekä elinympäristön ja elinkeinojen muuttuminen on vaikuttanut ihmisten luontosuhteen muodostumiseen. Metsä ei enää löydykään jokaisen meidän takapihalta ja elinkeino se on yhä harvemmalle. Luonto on voinut muuttua tutusta asiasta vieraaksi. Siksi luontosuhteen muodostumista tulee tukea myös poliittisin toimin.

Keskustanuoret on kuntavaalitavoitteissaan linjannut, että jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla mahdollisuus oman luontosuhteen muodostumiselle kotipaikasta riippumatta. Kuntien tulee panostaa retkeily- ja luontokohteiden ylläpitoon. Samalla on tärkeää pitää huolta siitä, että niistä löytyy vaivattomasti tietoa kunnan viestintäkanavista, kuten nettisivuilta ja sosiaalisesta mediasta. Panostamalla teiden ylläpitoon ja julkisen liikenteen yhteyksiin mahdollistetaan luonto- ja retkeilykohteiden turvallinen saavutettavuus.

Luontomatkailu on tärkeä elinvoimatekijä yhä useammalle kunnalle, minkä potentiaalinen vuosi 2020 viimeistään osoitti. Panostamalla retkeilykohteiden ylläpitoon ja saavutettavuuteen, panostetaan myös kunnan elinvoiman lisäämiseen. Kiinnostavista luontokohteista löytyy helposti tietoa ja kuvia, reitit ovat viitoitettu ja kohteeseen pääsee sujuvasti ainakin omalla autolla.

Myös rakennettu ympäristö voi tukea luontosuhteen muodostumista ja siksi kuntarakennetta tulee kehittää niin, että luonnon monimuotoisuus säilyy ja kunnan asukkaille taataan viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Myös saavutettavat lähimetsät ja kuntien viheralueet tukevat luontosuhteen muodostumista.

Luontosuhde on jokaiselle meille omanlaisemme. Retket kaupunkipuistoissa, marjastus tai metsästys, pitkä vaellus tunturissa tai taimien istutus omassa metsässä – erilaiset kokemukset ovat sitä muovaamassa. Keskustanuoret haluaa turvata jokaiselle mahdollisuuden oman luontosuhteen muodostamiselle asuinpaikasta riippumatta. Tuntemalla luontoa opimme arvostamaan sen tuomaa vaurautta ja hyvinvointia. Ylisukupolvisilla ja kestäville päätöksille turvaamme mahdollisuuden luontosuhteen muodostumiselle myös tuleville sukupolville.

Siiri Mertakorpi

kirjoittaja on kunnanvaltuutettu ja Keskustanuorten kuntavaalityöryhmän jäsen

Liikenneinfra toimivaksi ja turvalliseksi!

BLOGIT maanantai 28.12.2020

Toimivat ja turvalliset liikenneyhteydet sekä liikennejärjestelmä kokonaisuudessaan on toimivan kaupunkirakenteen keskeinen mahdollistaja. Yhteyksien kattavuudella ja toimivuudella on myös ennen kaikkea suora vaikutus asukkaiden päivittäiseen arkeen ja elinympäristöön.

Joukkoliikenteen kehittämisessä on aina otettava huomioon esteettömyys, laajat liikennöintiajat ja sosiaalisesti oikeudenmukainen lippujen hinnoittelu, jotta kaikilla ihmisryhmillä on tasavertaiset liikkumismahdollisuudet. Alueellisesti kaupunkiseutujen liikennejärjestelmät tulee ulottaa kehyskuntiin saakka. Joukkoliikenteen suunnittelua on riittävän laajan kattavuuden takia siirrettävä kaupunkiseudun tasolla päätettäväksi.

Myös kevyt liikenne tulee huomioida kaupunkisuunnittelussa aiempaa paremmin. Kaupunkien tulisi rakentaa ja kehittää paitsi kattava ja turvallinen pyörätieverkosto, myös pyöräilyn tukipalveluita, kuten opasteita, karttoja, pyöräpysäköintiä, pumppausasemia ja huoltopisteitä. Kaupunkien kävelykeskustoja on laajennettava ja kehitettävä turvallisemmiksi siellä asioiville jalankulkijoille.

Keskustanuorten mielestä jokainen koululainen ansaitsee turvallisen koulutien. Liikenneyhteydet tuleekin jatkossa suunnitella siten, että jokainen koululainen saa kulkea koulumatkansa turvallisesti asuinpaikastaan sekä kulkuvälineestä riippumatta.

Hyvän asuinympäristön ja kestäväen kaupunkirakenteen tavoittelun tulee ohjata liikenteen suunnittelua. Kaupunkiseutuja tulee rakentaa ihmisten tarpeet edellä ja taata sujuvat, ympäristöstävälliset ja kaikin puolin haitattomat liikkumistavat alueen

asukkaille.

Myöskään yksityisautoilua ja sen mahdollisuuksia ei saa kaupunkisuunnittelussa unohtaa! Keskustanuoret kannattavat biokaasun jakeluverkoston sekä sähköautojen vaatimien latausverkkojen rakentumista. Kuntia tuetaan jakeluverkostojen ja latausverkkojen kehittämisessä.

Kaikki liikenne tulee nähdä palveluna; tämä mahdollistaa tehokkaammin uuden teknologian hyödyntämisen ja useiden eri liikennemuotojen yhteensovittamisen tehokkaaksi liikenneverkostoksi.

Mikko Vuolle

Keskustanuorten liittohallituksen ja kuntavaalityöryhmän jäsen sekä Keskustan kuntavaaliehdokas.

“Itketkö kun vähän tönäsee? Nössö!” – Eroon kouluväkivallasta!

BLOGIT maanantai 14.12.2020

“Idiootti! Oot ihan tyhmän näkönen!”,”Eikö äitis oo ostanu sulle uusia kenkiä, köyhä!”

Tuttuja lauseita, kauheita herjoja. Valitettavasti joidenkin lasten ja nuorten normaalia kouluarkea. Kun suomalaista koulutusjärjestemää alettiin sotien jälkeen perustamaan, ajatuksena oli tuoda kaikki samalle viivalle: rikkaat ja köyhät. Jokaisella tuli olla samat mahdollisuudet oppia ja kasvaa.

Samat tavoitteet lukevat myös tämän hetkisessä opetussuunnitelmssa. Sotien jälkeinen ja ajan saatossa päivitetty koulujärjestelmä on tehnyt Suomesta maailman parhaan maan asua ja elää. Kuitenkaan koulukiusaamista ja -väkivaltaa emme ole pystyneet kitkemään kokonaan.

Lähiviikkojen tapahtumat, joissa nuorten väkivaltaisuus nousee esiin kouluissa sekä vapaa-ajalla, ovat huolestuttavia merkkejä nuorten pahoinvoinnista. Osan kohdalla pahoinvointi on voinut alkaa juurikin koulukiusaamisesta. Koulukiusaamista pyritään vähentämään erilaisilla ohjelmilla ja avoimella keskustelulla yksinkertaisesti niin, ettet ole luuseri, jos kerrot aikuiselle.

Ei riitä, että kiusaamisesta tai kouluväkivallasta puhutaan. Tarvitaan myös konkreettisia tekoja.

Kunnissa tulee olla selkeät toimintamallit, miten koulussa tapahtuvaa kiusaamista tai väkivaltatapauksia kirjataan ja viedään eteenpäin. Jokaisessa kunnassa lasten ja nuorten kanssa toimivan tulee tietää, miten asioita käsitellään ja kuka vastaa eri tapauksista. Asiat eivät saa jäädä käsittelemättä ja kirjaamatta. Koulun opettajat ja

ohjaajat eivät ole sosiaalialan ammattilaisia, joten kiusaamis- ja väkivaltatapauksien selvittämistä ei voida jättää pelkästään koulun tehtäväksi. Tarvitaan siis moniammatillista osaamista ja verkkoa, joka ottaa kiusaamis- ja väkivalta tapaukset käsittelyynsä.

Keskustanuoret näkee, että kuntien velvollisuus on luoda turvallinen koulu kaikille. Se ei tapahdu ilman, että koulukiusaamisesta ja -väkivallasta puhutaan. Tarvitaan myös konkreettisia tekoja sekä toimintamalleja, kuinka asioita käsitellään. Ei ole ihan sama, jos kaveria sanotaan nössöksi.

Marjut Lehtonen
Oulaisten kaupunginvaltuutettu
Pohjois-Pohjanmaan Keskustan vpj.
Keskustanuorten kuntavaalityöryhmän jäsen

Ehdoton ei pakkoliitoksille

BLOGIT torstai 10.12.2020

Sanon tämän painokkaasti – kuntien pakkoliitokset ovat ehdottoman viimesijainen ratkaisu, eikä niihin saa painostaa. Keskustanuoret näkevät rikkautena Suomen moninaiset ja elinvoimaiset kunnat.

Osa meistä muistelee vieläkin kauhulla kymmenisen vuotta sitten kokoomuksen masinoimaa suurkuntahanketta, joka ei onneksi toteutunut. Sekä kunnat että Keskusta oppositiossa vastustivat hanketta terävästi. Lopulta kokoomus joutui taipumaan hallituksessa ja pakkoliitoksia ei syntynyt. Miltä kuntakarttamme näyttäisikään jos tämä uudistus olisi toteutunut?

Kunnat haluavat uudistua ja niin pitääkin. Kuitenkin on tärkeää, että lähipalvelut säilyvät mahdollisimman lähellä kuntalaisia kylien paikasta riippumatta. Kuntien suuri koko vaikeuttaisi syrjäseutujen pärjäämistä, jolloin palvelut keskittyisivät vain kuntien keskuksiin. Keskusta kunnissa on avainasemassa kylien tasapuoliseen kehittämiseen.

Valtion on tuettava koronakriisin jälkeisessä ajassa suoraan kuntia niiden lakisääteisten toimintojen ja välttämättömien menojen kattamiseksi. Pitkän tähtäimen tavoitteena on kuitenkin elinkeinotoiminnan kehittyminen siten, että kunnat voivat kattaa oman toimintansa verokertymien kasvulla ja pärjätä omillaan. Kuntien tukeminen tulee toteuttaa mahdollisimman pitkälle tulevaisuusinvestointien ja julkisten hankintojen edistämisen keinoin, elinvoiman luonnolliseen kehittymiseen tähdäten.

Mikäli kuntaliitos on kuitenkin viimeisenä vaihtoehtona välttämätöntä toteuttaa, sen on lähdettävä kuntien omasta halusta. Tällaisissa tilanteissa liitoksen on oltava mahdollinen, ja valtion on pidettävä huolta, että palveluverkko ei heikkene liitoksen heikommalle kunnalle epäsuotuisasti.

Henna Takatalo

Keskustanuorten varapuheenjohtaja
Kuntavaalityöryhmän puheenjohtaja

Nuorisovaltuustojen edustajille taataan aito mahdollisuus vaikuttaa

BLOGIT maanantai 07.12.2020

Aiemmillä sukupolvilla hommat ovat aina olleet paremmin hanskassa, kun nykyiset pullamössömuksut eivät kestä edes arvostelua ja valittavat tyhjästä eivätkä osallistu, paitsi aina väärällä tavalla ja ovat tyhminä aina aivan väärää mieltä.....

Kuulostaako tutulta? Valitettavasti minustakin. Olen ollut nyt tämän kauden valtuutettuna kotikaupungissani, ja olen ollut aistivinani, ettei alle 30-vuotiaista ehdokkaista ole taaskaan tulossa aivan suurta tunkua. Se on kyllä harmi, sillä demokratian tulevaisuuden kannalta on elintärkeää, että uusi vaikuttajasukupolvi oppii niin sanotusti talon tavoille jo nuoresta pitäen.

Ajatuspaja Alkion tämänsykyisyisessä tutkimuksessa ¹ selvisi, että nuoret haluavat kyllä olla aktiivisia yhteiskunnan jäseniä, mutta antavat julkisen arvostelun pelon estää itseään osallistumasta. Tämä tieto järkyttää itseäni: en jaksa uskoa, että nuoriso pelkäisi rakentavaa kritiikkiä, vaan tulkitsen pelon liittyvän nimenomaan julkiseen nöyryyttämiseen tai muuhun epämiellyttävään käytökseen. Kun tähän lisätään kokemus politiikan teon vaikeudesta, on melkoinen soppa valmis.

Julkisen arvostelun ja keskustelukulttuurin korjaamiseen on haastavaa tarttua kuntatasolla, mutta uskoa omaan tekemiseen ja osaamiseen voidaan parantaa sillä, että pidetään huolta nuorisovaltuustojen ja vastaavien toimielinten olemassaolosta. Nuorisovaltuustoista on jo säädetty laissa, mutta silti edelleen Suomessa on kuntia, joissa tällaista nuorten vaikuttamistoimielintä ei ole. Näen nämä itse äärimmäisen tärkeinä paikkoina harjoitella osallistumista ja politiikan tekemistä – sillä itsevarmuutta tekemiseen ei saa kuin keräämällä kokemusta.

Keskustanuoret haluavat näissä kuntavaaleissa korjata nuorisovaltuustoihin liittyviä haasteita. Haluamme jokaiseen kuntaan oman nuorisovaltuuston, jonka toimintaedellytykset turvataan mm. riittävillä resursseilla ja juurruttamalla nuorisovaltuustotoimintaa kunnan rutiineihin.

Koska tavoite itsessään on melko lähellä toteutumista (puhutaan aivan muutamista kunnista), haluamme ja vaadimme että kaikkien nuorisovaltuustojen edustajille taatun puhe- ja läsnäolo-oikeuden niin lautakuntiin, kunnanvaltuustoihin kuin kunnanhallituksen kokouksiinkin. Viesti menee parhaiten perille, kun pääsee paikan päälle sitä viemään. Näin nuorisovaltuustojen edustajat saavat niitä ns. aitoja

vaikuttamisen paikkoja. Samalla oppii paikallisesta päätöksenteosta ja kenties uskaltautuu täysi-ikäistyttyään lähtemään itsekin ehdolle.

Jos on vuodenkin kunnallisessa toimielimessä nuorisovaltuuston edustajana, on kokemuksen myötä paljon paremmat lähtökohdat uskaltautua ottamaan vastuuta valtuutettuna. Joskus pienillä asioilla on eniten merkitystä ja vaikutusta – ja siksi haluamme parantaa nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja -taitoja, ihan kaikkialla Suomessa. Nuorten ääni on kuuluttava päätöksenteossa, tulevaisuudessakin.

Kaisa Oinas-Panuma

Keskustanuorten varapuheenjohtaja ja kuntavaalityöryhmän jäsen

Lisää maksuttomia harrastusmahdollisuuksia

BLOGIT torstai 03.12.2020

Jokainen ihminen tarvitsee harrastuksen, tai useampia. Harrastuksen ei tarvitse olla suuresti aikaa vievä, tai fyysisesti rasittavaa, mutta sen pitää olla harrastajalle mieleistä. Keskustanuoret vaatii, että kunnat tukevat maksutonta harrastamista myös jatkossa. Silloin kun mielekäs vapaa-ajan käyttö on mahdollista fyysisesti ja taloudellisesti, on riski syrjäytymiselle ja eriarvoisuuden kasvamiselle pienempi

Tulen itse perheestä jossa rahaa ei ollut hirveästi ylimääräistä, mutta harrastuksia arvostettiin. En tietenkään käyttänyt aikaani kaikkein kalliimpiin aktiviteetteihin, mutta kokeilin lapsena monia eri asioita. Jotkut harrastukset kestivät pidempään, jotkut jäivät taakse viikon jälkeen, mutta jokainen kokeilu oli tärkeä. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta kokeilla useita eri lajeja, tai panostaa “tarpeeksi” yhteenkään. Kunnilla ei ole varaa jättää yhtäkään lasta, nuorta tai aikuista ilman harrastusta.

Keskustanuoret kannustavat kuntia esimerkiksi ottamaan käyttöön harrastuspassin, tai palkkaamaan harrastuskoordinaattorin. Harrastuspassilla voidaan esimerkiksi helpottaa erilaisten aktiviteettien kokeilua, tai tarjota maksutonta tekemistä. Harrastuskoordinaattori taas toimii linkkinä muun muassa koulujen, nuorisotoiminnan ja kaupungin välillä, tehtävänään organisoida yhteistyötä sekä tunnistaa ja ehkäistä moniammatillisessa yhteistyössä nuorten syrjäytymistä, tavoitteenaan innostaa kaikkia harrastusten pariin. Kaikilta lapsilta ei välttämättä löydy riittävästi tukea kotoa, siksi kuntien tulee tarjota maksuttomia mahdollisuuksia tehdä mielekkäitä asioita myös kouluajan ulkopuolella.

Kuntien tilojen tulee olla jatkossa entistä helpommin, edullisemmin sekä laajemmin käytössä seurojen ja järjestöjen toiminnalle, jotta yksikään harrastus ei jää väliin tilojen puutteen takia. Leikkauslistoilta tulee jättää ulos järjestöavustukset, jottei

toiminta lakkaa niin kauan kun harrastajia riittää. Kyseessä on nimittäin rahaakin arvokkaampi asia, nimittäin ihmisten terveys, niin fyysinen kuin henkinenkin.

Eemeli Valli

Keskustanuorten liittohallituksen ja kuntavaalityöryhmän jäsen

Kuntatalous kuntoon

BLOGIT maanantai 30.11.2020

Kunnissa on tällä hetkellä meneillään vuosittainen talousarvion valmistelu. Työ on useassa kunnassa vielä kesken, mutta ensi vuoden kunnallisveroprosentit on jo päätetty ja **Kuntaliitto** on tehnyt niiden pohjalta **koosteen**. Raportti kertoo, kuinka kunnallisveroprosentti jatkaa jo vuosikymmenten trendiä, jossa kuntien keskimääräinen kunnallisveroprosentti kasvaa, ensi vuonna se on jo yli 20 %. Veroprosentti nousee yhteensä 39 kunnassa ja se koskettaa yhteensä 700 000 suomalaista. Pienempien kuntien lisäksi joukossa on myös kaupunkeja, kuten Oulu ja Pori.

Syitä veroprosenttien nostojen takana on yhtä monta kuin näitä kuntia, monenkirjavassa Suomessa. Taustalla on kuitenkin myös syitä, jotka ovat tuttuja ilmiöitä monille kuntapäätäjille, veroprosentista huolimatta. Väestö ikääntyy, huoltosuhde heikkenee, kuntien tehtävät ja menot jatkaa kasvua sekä tietysti koronan mittavat vaikutukset ympäri Suomen. Useissa kunnissa myös rakennusten sisäilmaongelmat riivaavat kuntalaisia ja päättäjiä.

Toivottavasti vihdoinkin toteutuva sote- ja maakuntauudistus tuo lisää ennustettavuutta kuntien talouteen. Soteuudistuksesta huolimatta kuntien tulevaisuus vaatii muitakin rakenteisiin ja talouteen liittyviä uudistuksia. Keskustanuoret näkevät, että valtionosuuksien tasausjärjestelmän tulee jatkossakin turvata kuntien tasapainoinen kehittäminen, eikä kunnille tule asettaa uusia lisävelvoitteita ilman täysimääräistä korvausta.

Itsenäiset, elinvoimaiset ja taloudellisesti tasapainossa elävät kunnat ovat merkittävä osa Suomen kivijalkaa. Me haluamme pitää tästä kiinni.

Hannes Torppa

Vetelin kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja, Keskustanuorten kuntatyöryhmän jäsen

Mielenterveyden edistäminen kuuluu perusterveydenhuoltoon

BLOGIT torstai 26.11.2020

Mielenterveydestä puhuminen on ollut tabu maailmassa jo pitkään. Maailma on muuttunut ja tämän päivän yhteiskunnan tulee tukea kansalaisiaan eikä kääntää niille selkäänsä. Eri tutkimusten mukaan noin 20-25% nuorista kärsii jonkin asteisista mielenterveyden häiriöistä. Pahimmillaan ongelmat voivat johtaa rikollisuuteen sekä itsetuhoisuuteen.

Keskustanuoret näkevät, että mielenterveyden hoidon tulisi olla samalla viivalla fyysisen terveyden hoidon rinnalla. Varhaiskasvatus ja perusopetus ovat keskeisessä roolissa, niin ongelmien havainnoinnin kuin asiasta puhumisen kanssa. Mielenterveyden hoitamisesta tulee puhua avoimesti ja omista tunteista puhuminen tulisi olla osa tavallista arkea. Keskustanuoret esittävätkin, että jokaisella yläkoululaisella sekä toisen asteen opiskelijalla tulisi olla mahdollisuus maksuttomaan tutustumiskäyntiin alan ammattilaisen luona. Liian usein nuorella on pelko leimautumisesta, jos hakee itselleen apua. Silloin kun tutustuminen on kaikille mahdollista tulee käynneistä osa tavallista arkea, mikä on verrattavissa hammaslääkärissä käyntiin.

Julkisen sektorin mielenterveyspalvelut ympäri Suomen ovat ylikuormittuneet ja jonot ovat pitkät. Apua hakeva voi joutua odottamaan ensimmäistä terapia-aikaa jopa vuoden. Aika on aivan liian pitkä. Moni päättääkin siirtyä yksityisten palveluntarjoajien piiriin, jotta apu olisi heti saatavilla. Mielenterveyden ongelmista kärsivän tulee saada apua heti riippumatta lompakon paksuudesta.

Kolmatta sektoria ei saa unohtaa, kun puhutaan mielenterveyden hoitamisesta. Kolmas sektori tekee arvokasta työtä mielenterveyden hoitamisen eteen. Erilaiset harrastukset sekä vertaistukiryhmät ovat valtava apu monelle. Mielenterveyden hoitovastuuta ei kuitenkaan voida sysätä kokonaan kolmannelle sektorille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen on määrä astua voimaan 2023, jolloin ensi kevään kuntavaaleissa valitut päättäjät ovat mukana valmistelemassa siirtymää.

Marjut Lehtonen

Oulaisten kaupunginvaltuutettu
Pohjois-Pohjanmaan Keskustan vpj.

Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille

BLOGIT tiistai 24.11.2020

Kevään 2017 kuntavaalien alla ja aikaan Keskustanuoret piti ääntä maksuttoman ehkäisyn puolesta. Jo tuolloin linjasimme kuntavaaliteeseissämme, että maksutonta ehkäisyä tulisi tarjota kaikissa Suomen kunnissa alle 25-vuotiaille nuorille.

Näin liki neljä vuotta myöhemmin voimme todeta, että maksuton ehkäisy nuorille kannattaa. Kokemusta maksuttoman ehkäisyn käyttöönotosta löytyy useasta kunnasta ja kaupungista ja tulokset ovat positiivisia. Rauma on nostettu usean otteeseen malliesimerkiksi. Siellä maksuttoman ehkäisyn tarjoaminen alle 20-vuotiaille on johtanut raskaudenkeskeytysten ja seksitautitartuntojen vähenemiseen sekä kustannussäästöihin.

Paitsi että ilmainen ehkäisy tuo säästöjä, se myös kaventaa terveyseroja ja ennaltaehkäisee raskaudenkeskeytyksiä sekä seksitauteja. Sosioekonomisella taustalla nähdään yhteys seksuaaliterveyteen. Vähävaraisuus, matala koulutusaste ja heikko koulumenestys nostavat riskiä seksitauteihin sekä raskaaksi tulemiseen teini-iässä.

Keskustanuoret näkee, että maksuton ehkäisy luo tasavertaisen mahdollisuuden nuorille pitää seksuaaliterveydestään huolta ilman, että oma tai perheen varallisuus rajaa vaihtoehtoja tai asettaa esteitä ehkäisyn hankinnalle. Postinumero tai kukkaron paksuus eivät saa määrittellä oikeutta hyvään seksuaaliterveyteen.

Kevään kuntavaaleissa on tärkeää jatkaa työtä sen eteen, että maksuton ehkäisy saadaan käyttöön joka puolella Suomea. Ennaltaehkäisevällä työllä tuemme nuorten henkistä jaksamista. Tulokset puhuvat puolestaan, nyt on aika toimia!

Hanna Markkanen

Keskustanuorten puheenjohtaja

+358 50 384 6820

[hanna.markkanen\(a\)keskustanuoret.fi](mailto:hanna.markkanen(a)keskustanuoret.fi)

Kuntalaiset mukaan päätöksentekoon osallistuvan budjetoinnin kautta

BLOGIT torstai 19.11.2020

Taas lähenee hetki, jolloin on mahdollisuus valita keskuudestamme henkilöt, jotka päättävät aremme asioista seuraavan neljän vuoden ajan. Tarkoitin tietysti kuntavaaleja, jotka pidetään keväällä 2021. Kunnissa päätetään meidän jokaisen arkeen vaikuttavista asioista – kouluista, terveydenhuollosta, harrastusmahdollisuuksista ja julkisesta liikenteestä. Siksi on huolestuttavaa, että viime kuntavaaleissa alle 60 % äänioikeutetuista äänesti.

Matalasta äänestysprosentista huolimatta kuntavaaleissa äänestämistä pidetään tärkeimpänä kunnallisena vaikuttamiskeinona. Neljä vuotta tuntuu niin kuntalaisen kuin päättäjän näkökulmasta pitkältä ajalta. Me Keskustanuorissa haluamme lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia myös vaalien välillä. Onneksi lainsäätäjät

ovat kanssamme samoilla linjoilla. Kuntalaissa on kirjattu, että kunnanvaltuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää muun muassa järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Yksi konkreettinen tapa on osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto. Osallistuva budjetointi sanana kuulostaa byrokraattiselta, mutta sanaparia avaamalla sen merkitys selkenee. Sanalla *osallistuva* viitataan avoimuuteen, jokaisen mahdollisuuteen osallistua. *Budjetointi* viittaa tietysti rahankäytön suunnitteluun.

Osallistuva budjetointi tarkoittaa talouden ja demokratian yhdistämistä. Kuntalaiset otetaan mukaan pohtimaan ja myös päättämään siitä, mihin taloudelliset resurssit käytetään. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Osallistuvaa budjetointia voidaan soveltaa periaatteessa kaikkien kunnalle kuuluvien tehtävien suunnitteluun ja niitä koskevaan päätöksentekoon.

Osallistuvan budjetoinnin toteuttamiseen ei ole yhtä ainoaa oikeaa menetelmää tai tapaa. Lähtökohtana voi olla jokin tehtävä tai toimiala, jonka määrärahojen käyttö suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa. Toinen tapa on ottaa tietyn alueen asukkaat mukaan taloutta ja resursseja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kysymys voi olla esimerkiksi palveluista tai infrasta. Kolmas tapa on suunnitella kertaluonteinen hanke yhdessä asukkaiden kanssa. Neljäs tapa taas on osoittaa kiinteä, esimerkiksi vuosittain päätettävä prosenttiosuus koko kunnan tai toimialan budjetista asukkaiden suunniteltavaksi ja päätettäväksi. Hankkeet, joita osallistuvan budjetoinnin menetelmin on toteutettu, ovat usein konkreettisia ja kuntalaisten arjen hyvinvointia parantavia asioita.

Helsingissä osallistuva budjetointi kulkee nimellä Oma stadi, jonka ensimmäisessä toteutuksessa kuntalaiset osoittivat rahaa 4,4 miljoonan euron potista muun muassa uuden tekonurmikentän rakentamiseen ja ikäihmisten liikuntapalveluiden parantamiseen. Lahden osallistuvan budjetoinnin myötä panostetaan esimerkiksi vartioituihin pyöräparkkeihin, luontopolun rakentamiseen ja kauppatorin elävöittämiseen. Mikkelissä taas osallistuvaa budjetointia toteutetaan nuorten kanssa. Nuorisovaltuusto valitsee nuorilta kerätyistä ideoista toteutukseen menevät. Osallistuvan budjetoinnin hyödyntäminen kuntien nuorisotoiminnassa onkin yleistymässä.

Osallistumisen mahdollistamisen rinnalla on tärkeä panostaa viestintään. On hyvä kertoa, mitä osallistumisen jälkeen on tapahtunut. Mitä rahoille lopulta tehtiin, millä perusteella, mihin päätös pohjautui ja kuka sen teki. Avoimuus vahvistaa vaikuttamisen tunnetta tehden siitä merkityksellisempää.

Me Keskustanuorissa rohkaisemmekin kuntia lisäämään kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia. Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto on tähän yksi konkreettinen tapa. Sen käyttöönottoa voi edistää omassa kunnassa esimerkiksi

laatomalla aiheesta valtuusto- tai kuntalaisaloitteen. Valmis pohja löytyy näppärästi Keskustanuorten aloitepankista.

Siiri Mertakorpi

kirjoittaja on kunnanvaltuutettu sekä Keskustanuorten liittohallituksen ja kuntavaalityöryhmän jäsen.

100% kotimaista

BLOGIT maanantai 16.11.2020

Keskustanuorten mielestä jokaisen kunnan on kannettava vastuuta kotimaisesta ruoantuotannosta. Keskustanuorten tavoite on, että kunnissa käytetään vain kotimaista lihaa ja kalaa sekä mahdollisimman paljon lähiruokaa sesongin mukaan. Turvallisen ruoan merkitys on korostunut erityisesti korona-aikana, jolloin kotimaisen helposti jäljitettävän ruoan arvostus on korostunut. Miksi siis ottaisimme terveysriskejä ja suosisimme esimerkiksi ulkomaalaista lihaa vain hintaa tuijottaen? Kunnilla on tässä asiassa suuri vastuu yhteiskuntamme lapsista, nuorista ja vanhuksista, jotka eivät välttämättä pysty itse vaikuttamaan siihen mitä ruokaa heille tarjotaan.

Oppilaiden tulisi myös itse saada vaikuttaa yhä enemmän ruokalistojen suunnitteluun. Tämä lisää mielenkiintoa kouluruokaa kohtaan sekä tietoisuutta ylipäättään ruoasta. Myös raaka-aineiden hankinta yhdessä oppilaiden kanssa opetusmielessä on nykypäivää! Lähiruoka ja ruoantuotanto pitää tuoda lähelle lasta. Kouluissa on hyödynnettävä lähiluonnonantimia kuten marjoja ja vihanneksia. Lisäksi on mahdollistettava esimerkiksi lähiriistan käyttö kouluruoassa. Myös vanhuksilla on oltava oikeus vaikuttaa ruokalistoihin. Jokainen meistä haluaisi varmasti viettää eläkepäivämme syöden maistuvaa kotimaista ruokaa. Jokainen suomalainen ansaitsee lautaselleen turvallista ruokaa.

Paikallisten viljelijöiden tukeminen kunnan alueella on tärkeä arvo Keskustanuorille ja se luo myös alueelle työtä. Monessa kunnassa tämä on jo arkipäivää, mutta Keskustanuorten tavoite on, että tämä toteutuu jatkossa Suomen jokaisessa kunnassa. Näin edistämme kotimaisen ruoantuotannon toimintaedellytyksiä ja puhtaan kotimaisen ruoan käyttöä.

Henna Takatalo

Keskustanuorten varapuheenjohtaja ja Keskustan kuntavaaliehdokas

Yksi ihminen, monta kotia – monikuntalaisuus nyt!

BLOGIT torstai 12.11.2020

Nykyaikana ihmiset, ja varsinkin nuoret liikkuvat eri paikkakuntien välillä yhä tiheämmin. Itse työskentelen Helsingissä, vietän suurimman osan ajastani Vantaalla, mutta kotikuntani on selvästi Kokkola. Perhettäni asuu Porissa ja Siikaisissa, sekä sukulaisiani ties missä ympäri Suomen jadas hieman ympäri maapallon. Olen myös asunut monta vuotta elämästäni Tampereella, Kankaanpäässä ja tietysti Kokkolassa. Koen siis oloni kotoisaksi hyvin monella paikkakunnalla, miksi siis minun pitäisi keskittää kaikki yhdelle paikkakunnalle?

Moni ihminen elää jo monella paikkakunnalla, mutta ei sitä liian helpoksi ole tehty. Tarvitsemme kehitystä kulkuyhteyksiin ympäri maan, varmemmin toimivia verkkoyhteyksiä katvealueille koko Suomeen, sekä parempia mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon muuallakin kuin kotipaikkakunnalla. Kaikkiin näihin asioihin tarvitaan yhteistyötä kuntien, maakuntien ja valtion kesken.

Pandemian aikana monet ovat todenneet etätöiden olevan heille sopiva työtapa, varsinkin kun töitä saa tehdä kotikunnassaan ilman pitkiä työmatkoja. Tietenkään kaikki eivät voi töitä etänä tehdä, mutta etätöille pitää luoda riittävät mahdollisuudet niille aloille mille se on sopivaa. Sama koskee opiskelua, sillä toisille etäopiskelu on monessa tilanteessa tehokkaampi keino kuin lähiopetus, mutta aina se ei ole mahdollista tai järkevää. Silloin kun etänä opiskelu on mielekästä ja toimivaa, se tulee mahdollistaa niinkuin työkin. Näiden takia verkkoyhteyksien täytyy olla saavutettavissa varmatoimisinä kaikille.

Nykyajan politiikka monesti kärjistyy varsinkin sosiaalisessa mediassa “me vastaan he” -tyyliseksi, mutta kestävässä päätöksenteossa sille ei ole tilaa. Tietenkin kuntapäättäjien tehtävä on ajaa kunnan etua, mutta sen lisäksi pitää ymmärtää muitakin näkökulmia jotta Suomi voi hyvin. Kuntavaaleissa päätetään tietenkin kunnan päättäjät, mutta niissä vaikutetaan myös valtakunnan politiikkaan, siksi on tärkeää äänestää ehdokasta joka kykenee näkemään useita näkökulmia.

Kuntavaalit ovat monipaikkaisuuden edistämisen kannalta tärkeät vaalit, sillä tarvitsemme kuntiin päättäjiä jotka ymmärtävät ja arvostavat myös usemman kunnan välillä kulkevia ihmisiä. Kun kuntapäättäjä ymmärtää ja arvostaa monikuntalaisia, on hänen helppo tehdä kestäviä sekä uusia asukkaita houkuttelevia päätöksiä. Tällaisia päättäjiä löytyy Keskustanuorista, meillä nimittäin monet ehdokkaat kulkevat esimerkiksi opiskelukaupungin ja kotikunnan välillä.

Eemeli Valli,
Keskustanuorten liittohallituksen jäsen

Unohda digiloikka – etäopiskelu on jo täällä!

BLOGIT maanantai 09.11.2020

Ensimmäiset muistoni digitaitojen opetuksesta ovat alakoulusta, jolloin en omistanut edes matopelikelpoista nokialaista. Opettelimme käyttämään Wordia äidinkielen tunnilla luokassa olevalla PC-tietokoneella, jonka näyttö muistutti kuvaputkitelevisiota. Käyttöjärjestelmä taisi olla legendaarinen Windows '97, itselläni ikää ehkä kahdeksan ja kirjoitelman aiheena mahdollisesti yksisarviset. Tämän jälkeen jokainen vuosikurssi toi tietoteknistä osaamista niin ATK-tuntien kuin mediataidon valinnaisaineen muodossa. Ensimmäisen kannettavani sain lukio-opintojani varten kaupungin laskuun 16-vuotiaana, ja tallennustapa vaihtui muistitikusta pilvipalveluihin.

Koulutuspolkuni aikana on tehty valtavia digiloikkia. Kun on syntynyt -96, ehti nähdä korppuja jopa käytössä mutta kuitenkin tottui työskentelemään ja julkaisemaan eri formaateissa. Kuulun sukupolveen, joka osaisi käyttää edelleen piirtoheitintä mutta kummeksuisi sen käyttöä opetuksessa. Etäopiskelussa on siirrytty ns. tentittävistä, itsenäistä kursseista sittemmin verkossa tai hybridinä järjestettäviin luentoihin. Ne toimivat pääsääntöisesti erinomaisesti, eikä ole tullut vastaan tilannetta, jossa digitaitojen puute olisi tehnyt tilanteesta mahdottoman. Nyt korona-aikana on ollut ilo nähdä, miten notkeasti kurssit siirtyivät verkkoon. Digi on niin normi, että kurssin verkkoalustan puuttuminen epäilyttää ja vähän ahdistaa.

Mennyt vuosi toi etäopiskelun käytännössä kaikkiin koteihin – voisi sanoa, että digiloikka on jo tehty. Uskon viime kevään opettaneen, että etäopetukseen pystytään tarvittaessa, kun sitä on mietitty riittävästi etukäteen erityisesti pienten oppilaiden kohdalla. Pullonkauloiksi osoittautuivat soveltuvien laitteiden omistaminen (korjattavissa investoinneilla, käsittääkseni tehty monessa kunnassa jo) ja käyttöosaaminen (ratkaistavissa sekä henkilökunnan että oppilaiden asianmukaisella koulutuksella). Internetyhteyksistä puhuttiin varsin vähän siihen nähden, miten monessa paikkaa se on etäopiskelun suurin haaste.

Keskustanuorista on ehdottoman tärkeää saada etäopiskelu yhdenvertaisen mahdolliseksi koko maassa. Verkon kattavuus on merkittävä saavutettavuus- ja yhdenvertaisuuskysymys. Siinä ei paljoa ole tehtävissä edes loistavilla opiskelu- ja digitaidoilla, jos kotona verkon vahvuus ei riitä liikuttamaan edes liveääntä. Internetyhteys on puutteellista paitsi pitkien etäisyyksien Suomessa, myös ihan kaikenlaisten keskusten liepeillä ja jopa

keskusten sisällä. Verkot on saatava kantokykyiseksi. Kattava ja toimiva tietoliikenneinfra on elintärkeä ja jopa kohtalonkysymys, johon kunnillakin on sanavaltaa ja ratkaisukykyä.

Viimeksi asia käveli vastaan menneellä viikolla. Etäopiskelua vuosia tehneenä halusin kuunnella ajomatkallani kotiin live-luentoa, jota normaalisti seuraisin läppäriltä tai älypuhelimesta kotonani. Hyvä idea kaatui, kun verkko hävisi tyystin kymmeniksi kilometreiksi maakuntarajan molemmilla puolilla. Jos tilanne olisi vaatinut aktiivista läsnäoloa sillä hetkellä, olisi läsnäolomerkintä ollut saavuttamattomissani. Ajelin kaksinumeroisella tiellä kahden naapurikaupungin välillä, noin 80 kilometrin välimatkalla – en täysin kaukana kaikesta tai edes puolimatassa itänaapuriin. Työnsarkaa on paitsi täällä itäisessä Suomessa, myös muualla.

Toimiva verkkoinfrastruktuuri antaisi konkreettista tukea yhdenvertaisuuden tunteelle ja yhdenvertaisuuden toteutumiselle. Ilmaista tällainen investointien tekeminen ei ole, mutta niihin käytetty raha maksaa varmasti itsensä takaisin. Tähän tarvitaan myös kuntapäätäjien tahtotilaa – ja sitä meiltä keskustanuorilta löytyy. Mielestämme kaikki ansaitsevat toimivan verkkoyhteyden kotiinsa, jokaiseen niemeen, notkoon ja saarelmaan.

Kaisa Oinas-Panuma

Keskustanuorten varapuheenjohtaja ja kuntavaalityöryhmän jäsen